

Берідзе К. С.,
молодший науковий співробітник Інституту
інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України
Горбаченко С.В.,
молодший науковий співробітник Інституту
інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України
Пупін І.Ю.,
молодший науковий співробітник Інституту
інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

МОНІТОРИНГ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НДР «МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ХМАРО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО СЕРЕДОВИЩА ПЕДАГОГІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ» (ДР № 0115U002231) У 2018-2020 РР.

Оцінювання якості роботи науково-дослідних установ безпосередньо пов'язана з постійним відслідковуванням та аналізом кількісних і якісних характеристик результатів їхньої діяльності. Головним складником цих процесів є моніторинг результатів науково-дослідної роботи (НДР), зокрема з використанням веб-ресурсів [1; 3].

Співробітники Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України регулярно здійснюють моніторинг результатів НДР, головним чином застосовуючи електронну бібліотеку (lib.iitta.gov.ua) – ресурс на основі EPrints. Моніторинг триває як в процесі виконання кожної НДР, так і впродовж 3-х років після їх завершення [2].

Розглянемо результати моніторингу 2018-2020 рр. за НДР «Методологія формування хмаро орієнтованого навчально-наукового середовища педагогічного навчального закладу» (ДР № 0115U002231), яка тривала упродовж 2015-2017 рр.

Станом на грудень 2020 р. в е-бібліотеці НАПН України розміщено у вільному доступі 295 повнотекстових ресурсів за зазначеною НДР. З моменту початку дослідження і до кінця 2020 р. відбулося 46,529 завантажень її результатів (рис. 1).

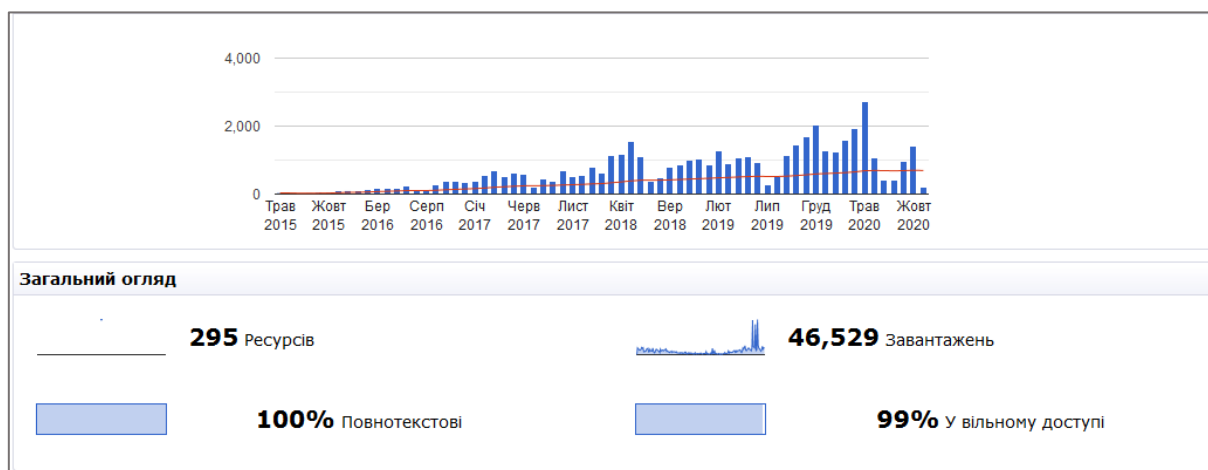

Рис. 1. Повнотекстові завантаження результатів НДР «Методологія формування хмаро орієнтованого навчально-наукового середовища педагогічного навчального закладу» у період з початку 2015 р. до кінця 2020 р.

Упродовж 2018 р. користувачі завантажували ресурси НДР, розміщені в е-бібліотеці НАПН України, понад 10 тис. разів, у 2019 р. – понад 13 тис. разів, у 2020 р. – понад 14 тис. разів.

Функціонал е-бібліотеки дозволяє автоматично відобразити рейтинг найбільш «популярних» ресурсів (рис. 2) і авторів (рис. 3), тобто тих, хто налічує найбільшу кількість завантажень. За даними нашої НДР, користувачі е-бібліотеки найчастіше звертаються до

проблем використання хмарних сервісів Office 365 та SageMathCloud, можливостей впровадження хмарних сервісів у наукову і педагогічну діяльність, формування соціальної компетентності молодших школярів, підготовку майбутніх фахівців тощо.

Такі рейтинги дозволяють відслідковувати загальні тенденції, актуальні напрями досліджень, що наразі викликають найбільший резонанс серед читацької аудиторії. Маючи такі дані можна формувати траєкторію подальших досліджень, охоплюючи найбільш актуальні і затребувані завдання.

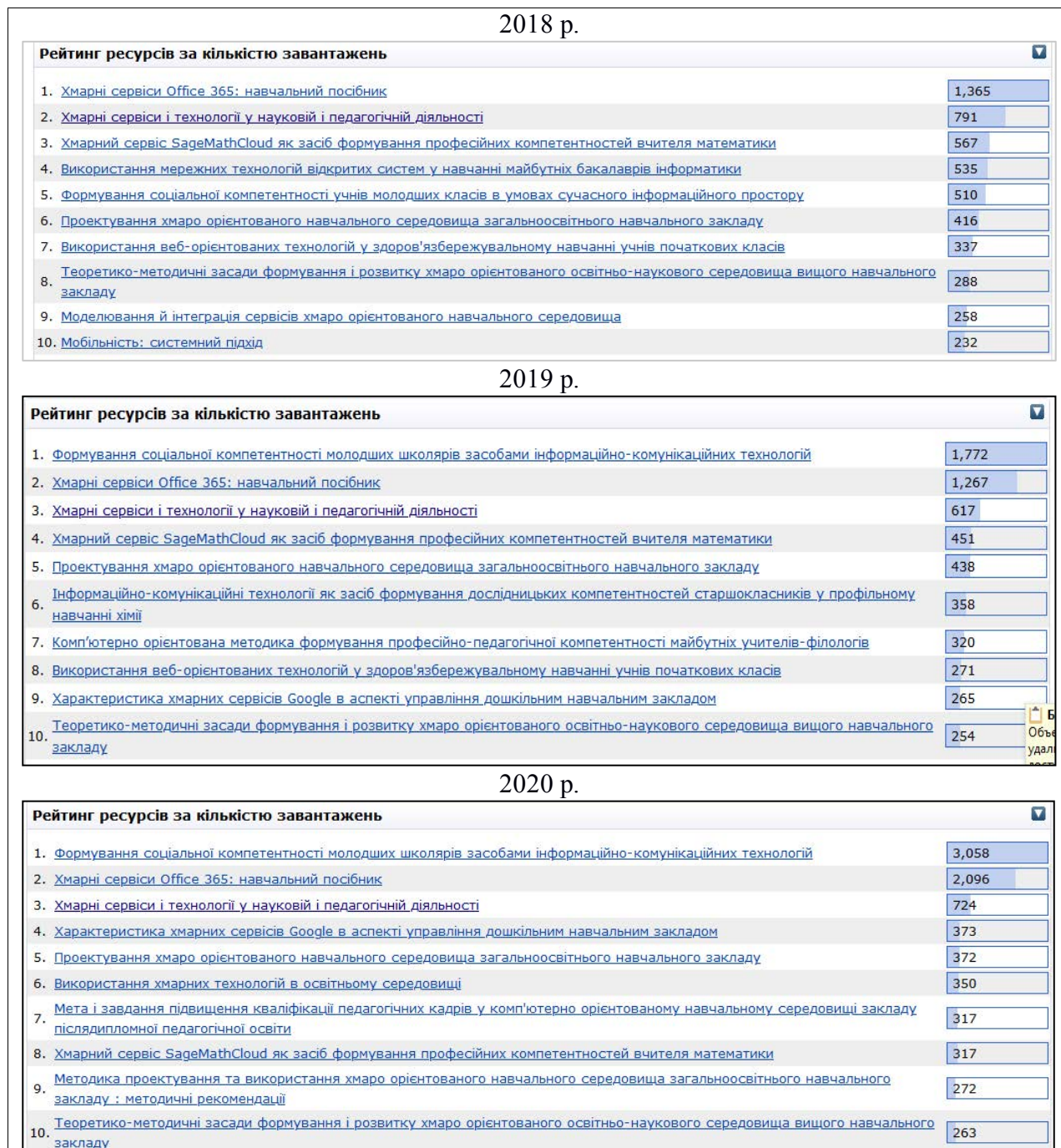

Рис. 2. Рейтинг ресурсів за кількістю завантажень (2018-2020 рр.)

2018 р.

Рейтинг авторів за кількістю завантажень	
1. Литвинова, С.Г.	2,528
2. Запорожченко, Ю.Г.	2,313
3. Попель, М.В.	1,994
4. Спирін, О.М.	1,901
5. Шишкіна, М.П.	1,815
6. Анікіна, Л.П.	1,365
7. Семеріков, С.О.	717
8. Коваленко, В.В.	714
9. Вдовичин, Т.Я.	650
10. Стрюк, А.М.	650

2019 р.

Рейтинг авторів за кількістю завантажень	
1. Литвинова, С.Г.	2,250
2. Запорожченко, Ю.Г.	2,166
3. Коваленко, В.В.	2,160
4. Спирін, О.М.	1,876
5. Попель, М.В.	1,752
6. Шишкіна, М.П.	1,622
7. Анікіна, Л.П.	1,267
8. Семеріков, С.О.	933
9. Стрюк, А.М.	896
10. Процька, Світлана Миколаївна	626

2020 р.

Рейтинг авторів за кількістю завантажень	
1. Коваленко, В.В.	3,428
2. Литвинова, С.Г.	3,066
3. Спирін, О.М.	2,469
4. Запорожченко, Ю.Г.	2,427
5. Анікіна, Л.П.	2,096
6. Шишкіна, М.П.	1,679
7. Попель, М.В.	1,598
8. Стрюк, А.М.	687
9. Семеріков, С.О.	684
10. Богдан, В.О.	665

Рис. 3. Рейтинг авторів за кількістю завантажень (2018-2020 рр.)

Особливий інтерес в процесі моніторингу складає демографія відвідувачів, адже широка географія користувачів свідчить про глобальний інтерес до ресурсу, його актуальність, сучасність і корисність попри національні і мовні кордони. Країни, з яких найчастіше здійснювалося завантаження результатів НДР е-бібліотеки у 2018 р.: Україна – 8523, Франція – 890, Великобританія – 298, Російська Федерація – 270, США – 152, Німеччина – 143 та ін.; у 2019 р.: Україна – 4107, Російська Федерація – 548, Франція – 452, США – 425, Німеччина – 309 Великобританія – 298 та ін.; у 2020 р.: Україна – 5955, Німеччина – 1024, США – 470, Російська Федерація – 270, Франція – 269 та ін.

В аспекті SEO цікаво відслідкувати джерела (інші сайти), з яких користувачів було переадресовано на ресурс НДР. У нашому випадку, найчастіше ця переадресація відбувалася з таких сайтів, як пошуковики Google, Yandex, сайт Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України та ін. (рис. 4).

Список джерел переходів до бібліотеки	
1. Google	8,373
2. Internal (Browse view)	1,590
3. Internal	1,207
4. iitlt.gov.ua	180
5. yandex.ua	54
6. MSN/Bing	30
7. naps.gov.ua	26
8. dist.zippo.net.ua	25
9. yandex.ru	23
10. Internal (Search)	20

Рис. 4. Список джерел переходу до ресурсів НДР (2020 р.)

Здійснюючи моніторинг за таким аспектом, як технології відвідування сайту, можна побачити, які саме браузери, операційні системи і гаджети застосовують користувачі ресурсу. За потреби, ці дані можна використати для кращої персоналізації. Як бачимо на рис. 5, у 2018 р. найбільшій прихильності користувачів здобули браузери Google Chrome, Apple Safari, Firefox, Android та ін., у 2019 р. – Firefox, Apple Safari, Google Chrome, Android та ін., у 2020 р. – Apple Safari, Google Chrome, Firefox, Android та ін.

2018 р.	
Використані браузери	
1. Google Chrome	4,911
2. Apple Safari	4,722
3. Firefox	3,092
4. Android	233
5. Microsoft Internet Explorer	126
6. Opera	55
10 25 50 all	
2019 р.	
Використані браузери	
1. Firefox	5,240
2. Apple Safari	5,141
3. Google Chrome	4,616
4. Android	470
5. Microsoft Internet Explorer	278
6. Opera	201
10 25 50 all	
2020 р.	
Використані браузери	
1. Apple Safari	8,688
2. Google Chrome	4,596
3. Firefox	3,595
4. Android	641
5. Microsoft Internet Explorer	541
6. Opera	113

Рис. 5. Браузери, якими користуються відвідувачі сайту

Таким чином, електронна бібліотека, створена фахівцями Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, дозволяє відстежувати процеси використання розміщених ресурсів. Моніторинг використання результатів НДР за різними параметрами є важливим складником аналізу доцільності і якості досліджень, сприяє покращенню науково-дослідної роботи, актуалізації досліджуваних проблем тощо. Подальшого вивчення потребують аспекти моніторингу результатів НДР з використанням інших веб-ресурсів.

Список використаних джерел

1. Використання результатів наукового дослідження «Методологія формування хмаро орієнтованого навчально-наукового середовища педагогічного навчального закладу»: збірник матеріалів за 2020 рік / Барладим В.М. та ін. ; за ред. Ю. Г. Носенко, Київ, 2020. 50 с.
2. Електронні інформаційні бібліотечні системи наукових і навчальних закладів : монографія / Спірін О. М. та ін. Київ : Педагогічна думка, 2012. 176 с.
3. Спірін О. М. Інформаційно-комунікаційні технології моніторингу впровадження результатів науково-дослідних робіт. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2013. Т. 36, вип. 4. С. 132-152.